

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

Vtrum requirantur determinata verba? 7

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

Utrum requirantur determinata verba in sacramentis?

332
li. 1. Peri
herm. pa
rū à pri.

AD septimum sic proceditur. Videtur, quod non requirantur determinata verba in sacramentis. Ut enim Philosophus * dicit, Voces non sunt eadem apud omnes. Sed salus quæ per sacramenta quaritur, est eadem apud omnes. Ergo non requiruntur aliqua determinata verba in sacramentis.

art. præc.

¶ 2 Præterea, Verba requiruntur in sacramentis in quantum sunt principaliter significatiua; sicut dictum est *. Sed contingit per diuersa verba idem significari. Ergo non requiruntur determinata verba in sacramentis.

¶ 3 Præterea, Corruptio cuiuslibet rei variat eius speciem. Sed quidam corruptè verba proferunt, nec tamen propter hoc creditur sacramentorum effectus impediri: alioquin illiterati & balbi qui ista sacramenta conferunt, frequenter defectum in sacramentis inducerent. Ergo videtur, quod non requirantur in sacramentis determinata verba.

S E D contra est, quod Dominus determinata verba protulit in consecratione sacramenti Eucharistiæ, dicens Matth. 26. Hoc est corpus meum. Similiter etiam mandauit discipulis, ut sub determinata forma verborum baptizarent, dicens Matth. vlt. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris & Filij & Spiritus sancti.

ar. præc.
ad 2.

R E S P O N D E O dicendum, quod (sicut dictum est *) in sacramentis verba se habent per modum formæ; res autem sensibiles per modum materiæ. In omnibus autem compositis ex materia & forma, principium determinationis est ex parte formæ, quæ est quodammodo finis & terminus materiæ: & ideo principaliter requiritur ad esse rei, determinata forma, quam determinata materia: materia enim determinata requiritur, ut sit proportionata determinatæ formæ. Cum igitur in sacramentis requirantur de-

determinata res sensibiles quæ se habent in sacramentis sicut materia, multo magis requiritur in eis determinata forma verborum.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut August. dicit* super Ioan. Verbum operatur in sacramentis, non quia dicitur; id est, non secundum exteriorē sonum vocis: sed quia creditur, id est secundum sensum verborum, qui fide tenetur. Et hic quidē sensus est idem apud omnes, licet non eadem voces sint quantum ad sonum. Et ideo cuiuscumque linguæ verbis proferatur talis sensus, perficitur sacramentum.

*tract 80.
à medio,
ts. 9.*

Ad secundum dicendum, quod licet in qualibet lingua contingat diuersis vocibus idem significari, semper tamen aliqua illarum vocum est, qua principalius & communius homines illius linguæ vtuntur ad hoc significandum: & talis vox assumi debet in significatione sacramenti. Sicut etiam inter res sensibiles illa assumitur ad significationem sacramenti, cuius vsus est communior ad actum, per quem sacramenti effectus significatur: sicut aqua communius vtuntur homines ad abluionem corporalem, per quam spiritualis ablutio significatur: & ideo aqua assumitur, vt materia in baptismo.

Ad tertium dicendum, quod ille, qui corrupte profert verba sacramentalia, si hoc ex industria facit, non videtur intendere facere quod facit Ecclesia: & ita non videtur perfici sacramentum. Si autē hoc faciat ex errore, vel lapsu linguæ, si sit tanta corruptio, quæ omnino auferat sensum locutionis, non videtur perfici sacramentū. Et hoc præcipuè contingit, quando fit corruptio ex parte principij dictionis: puta, si loco eius quod est, in nomine patris, dicat, in nomine matris. Si verò non totaliter auferatur sensus locutionis per huiusmodi corruptelam, nihilominus perficitur sacramentum. Et hoc præcipuè contingit, quando fit corruptio ex parte finis: puta, si aliquis dicat, in nomine patrias, & filias. Quâuis enim
huius-

*¶ in ista
met fol.*

huiusmodi verba corrupte prolata, nihil significant ex virtute impositionis: accipiuntur tamen ut significantia ex accommodatione vsus. Et ideo licet maneat sonus sensibilis, remanet tamen idem sensus. Quod autem dictum est * de differentia corruptionis circa principium vel finem dictionis, rationem habet: quia apud nos variatio dictionis ex parte principij, mutat significationem; variatio autem ex parte finis dictionis, ut plurimum non mutat significationem: quæ tamen apud Græcos variatur etiam secundum principium dictionis in declinationibus verborum. Magis tamen videtur attendenda quantitas corruptionis: quia ex utraque parte potest esse tam parua, quod non aufert sensum verborum; & tam magna, quod aufert: sed vnum horum facilius accipit ex parte principij, & aliud ex parte finis.

ARTIC. VIII.

¶ Vtrum liceat aliquid addere verbis, in quibus consistit forma sacramentorum?

333
4 d. 3. a.
2 q. 2. 3.
¶ 4.

AD octauum sic proceditur. Videtur, quod nihil liceat addere verbis, in quibus consistit forma sacramentorum. Non enim minoris sunt necessitatis huiusmodi verba sacramentalia, quam verba sacre Scripturæ. Sed verbis sacre Scripturæ nihil licet addere vel minuere. Dicitur enim Deuter. 4. Non addetis ad verbum quod vobis loquor, nec auferetis ab eo. Et Apoc. vii. Contestor omni audienti verba prophetiæ libri huius: si quis apposuerit ad hæc, apponet super eum Deus plagas scriptas in libro isto: & si quis diminuerit, auferet Deus partem eius de libro vitæ. Ergo videtur, quod neque in formis sacramentorum liceat aliquid addere vel minuere.

art. præc.

¶ 2 Præterea, Verba scilicet habent in sacramentis per modum formæ, ut dictum est *. Sed in formis quælibet additio vel subtractio variat speciem, sicut & in numeris, ut dicitur 8. Metaph. *. Ergo videtur quod si aliquid addatur vel subtrahatur à forma sacramenti, non erit idem sacramentum.

*text. 8. to
mo 3.*

¶ 3 Præ-